

فیلسوف آزادی

پرونده‌ای در باب
فردریش فون هایک
روح الله اسلامی
موسی اکرمی

حکم آزادی

• پرونده‌ای به یاد

مهدی حائری یزدی

فتح الله مجتبابی

مهدی محقق

مصطفی محقق شداماد

غلامرضا اعوانی

حسن انصاری

کرونائیسیم

علیه نئولیبرالیسم

• بررسی سیاسی

و اجتماعی کرونا

عماالدین باقی

محمد رضا تاجیک

کمال اظهاری

و گفت و گوی

اختصاصی

سیاست نامه با

جوزف نای:

اختلال در

نئولیبرالیسم

تفسیر جهان به جای تغییر جهان

به نام خداوند جان و خرد

«سیاست‌نامه» فصلنامه‌ای علمی، تخصصی است که به «اندیشه سیاسی» می‌پردازد. به نظر ما «اندیشه سیاسی» مفهومی عام در برگیرنده این دانش‌ها و اندیشه‌هاست:

- ۱- فلسفه سیاسی: نسبت حقیقت و سیاست، بررسی مشروعیت و حقانیت دولت‌ها و نهضت‌های سیاسی
- ۲- الهیات سیاسی: نسبت دیانت و سیاست (دولت)
- ۳- جامعه‌شناسی سیاسی: نسبت جامعه و سیاست (دولت)
- ۴- اقتصاد سیاسی: نسبت بازار و سیاست (دولت)
- ۵- فرهنگ سیاسی: نسبت هنر و ادبیات و سیاست (دولت)
- ۶- حقوق سیاسی: نسبت قانون و سیاست (دولت)
- ۷- فقه سیاسی: نسبت شریعت و سیاست (دولت)

و دیگر علوم سیاسی که موضوع محوری آنها نهاد دولت چه در درون کشورها (سیاست داخلی) و چه در روابط میان کشورها (سیاست خارجی) و نیز در سراسر جهان (سیاست بین‌الملل) است. سیاست‌نامه رویکردی تحلیلی، تحقیقی و انتقادی دارد و در کنار انتشار نظریه‌ها و پژوهش‌های اندیشه سیاسی به نقد و بررسی آرا و آثار اندیشه سیاسی؛ کتاب‌ها، مجله‌ها و مقاله‌ها اعم از ترجمه و تالیف می‌پردازد و در هر شماره پیوستی در این زمینه به نام کتاب‌نامه منتشر می‌کند. «سیاست‌نامه» فصلنامه‌ای در اندیشه‌ی آزادی است اما آزادی‌خواهی را در پناه تفکر عقلی و انتقادی می‌جوید.

ما همچنان معتقدیم «تفسیر جهان مقدم بر تغییر آن است» و راه تغییر جهان از تفسیر آن می‌گذرد و کار فیلسوفان نه تغییر جهان که تفسیر آن است و اگر سیاستمداران می‌خواهند جهان را تغییر دهند اول باید تفسیر فیلسوفان از جهان را بیاموزند. به نظر ما فلسفه به معنای عام کلمه دانش و تفکر عقلی و انتقادی است و به همین علت سیاست‌نامه در پرداختن به دانش و اندیشه سیاسی رویکردی فلسفی دارد.

سیاست‌نامه مدافع فرهنگ ایرانی-اسلامی و سنتی است که در مواجهه با تجدد فلسفی و تاریخی غرب، «تجدیدی دیگر» برپا می‌سازد. از نظر ما آنچه در شرایط کنونی کشورمان اهمیت دارد توجه به ایران به عنوان یک مفهوم نظری، تاریخی، فرهنگی و مدنی است. شناخت «ایران‌شهر» به عنوان یک مفهوم فرهنگی و تمدنی (و نه ایدئولوژیک) ضرورت تاریخی همه «سیاست‌نامه» نویسان از عهد باستان تا عصر جدید به خصوص از نهضت مشروطیت بدین سو است؛ نهضتی که با اجتهاد در اندیشه سیاسی سعی کرد تجدیدی دیگر را در ایران بنا سازد و ایران را از عصر زوال وارد دوران نوزایش سازد. نوزایشی که پس از مقاومت تاریخی ملت ایران به خصوص در دوره صفویه در برابر نظریه خلافت، سرانجام در تجربه مشروطیت به رهایی از سلطنت مطلقه انجامید و سرانجام نظریه جمهوریت در تداوم مشروطیت شکل گرفت. و هم‌اکنون نیز راهبردی‌ترین رویکرد در حفظ استقلال، آزادی و تمامیت تاریخی، فرهنگی و تمدنی ایران، شناخت «ایران‌شهر» است.

نام «سیاست‌نامه»، ادای دینی به بزرگان تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران است که از عهد خواجه نظام‌الملک توسی با نگارش سیاست‌نامه‌هایی چون «سیرالملوک» کوشیدند سیاست را احیا کنند و این همان رسالت «سیاست‌نامه» می‌ماند.

● فصل‌نامه فرهنگی و اجتماعی

سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۹

● مشاوران علمی:

دکتر موسی غنی‌نژاد، دکتر احمد نقیب‌زاده، دکتر عزت‌الله فولادوند
دکتر سید جواد طباطبایی (رئیس شورای علمی)

● صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: حامد زارع

● سردبیر: محمد قوجانی

● شورای دبیران:

هادی خسروشاهین (علوم سیاسی)، محمد طاهری (اقتصاد سیاسی)
محمد ماشین‌چیان (اندیشه اقتصادی)
مهدی تدینی (جامعه‌شناسی سیاسی)، مهدی یزدانی خرم (ادبیات سیاسی)
کریم نیکونظر (سینمای سیاسی)، بیژن مومینوند (تاریخ سیاسی)
مریم باقی (حقوق سیاسی)، حامد زارع (فلسفه و الهیات سیاسی)
روژین حسینی (علوم اجتماعی)، کاوه فیض‌اللهی (علوم طبیعی)
اکبر منتجبی (مطبوعات ایران)، بابک واحدی (مطبوعات جهان)

● مدیر هنری: رضا دولت‌زاده

صفحه‌آرایی: امیرمحمد لاجورد

طرح جلد: بزرگمهر حسین‌پور

حروفچینی و نمونه‌خوانی: شهرام هادی

ویراستار: مصطفی نظری

● آگهی‌ها: مجید حسن‌زاده

ناظر چاپ: حسین خیرخواه

● چاپ و صحافی: جنگل

نشانی: تهران، خیابان شریعتی،

خیابان خواجه‌عبدالله انصاری، خیابان چهاردهم

کوچه زروان، پلاک ۱۴، واحد ۱۰

تلفن تحریریه: ۷ - ۲۲۸۸۰۵۳۶

نمابر: ۲۲۸۶۹۶۳۲

آگهی‌ها: ۴۳۵۸ ۲۴۶ ۰۹۱۹

توزیع: شرکت نشرگستر امروز (تلفن: ۶۱۹۳۳۱۵۲)

ناشر: شرکت هم‌میهن فارس

فصل ۱

شهریار: جستارهایی درباره فلسفه سیاسی مدرن

- عدالت به مثابه آزادی ۶
- تخیل خلاق لیبرالیسم ۱۰
- آیا می‌توان کاملاً هائیکی بود؟ ۱۵
- ایستاده در مرز لیبرالیسم و محافظه‌کاری ۳۸
- عقل در سیاست ۴۱
- واقعی‌ترین هوادار آزادی ۴۴
- فیلسوف آزادی در ایران ۴۷

فصل ۲

جامعه‌باز: جستارهایی درباره جامعه‌شناسی سیاسی

- پژواک پایان نئولیبرالیسم ۵۲
- جهش ممکن نیست ۵۶
- یک ویروس می‌تواند ما را نجات دهد ۶۴
- ویروس-شدن در برابر ویروسی شدن ۶۹
- فهم پوزیتیویستی از جهان فاجعه‌آفرین است ۷۲
- کار بیهوده‌ای که انجام می‌دهیم ۷۶
- انسان، دولت، لیبرالیسم ۸۱
- آپیدمی از منظر فلاسفه ۸۸

فصل ۳

کلمه: جستارهایی درباره رساله‌نویسی

- عطارِ معاصر ما ۹۳
- آموزش اخلاق و خوش‌کردنِ حال ۹۵
- تصحیح فرزند راستین عطار ۱۰۰
- کشفِ کلماتِ عطار ۱۰۴
- ارمغان کدکن ۱۱۰
- با هیچ‌کسان پادشاه ۱۱۴

فصل ۴

گلستان: جستارهایی درباره ادبیات سیاسی

- غرور و تعصب فارسی ۱۱۶

فصل ۵

شاهنامه: جستاری درباره حکمت سیاسی ایران باستان

- علیه اقتدارگرایی ۱۳۶

فصل ۶

شهر خدا: جستارهایی درباره الهیات سیاسی

- حکیم لیبرال ۱۴۹
- بازگردانی ورق اسلام‌شناسی ۱۵۰
- اسطوره حکمت مشا ۱۵۲
- فلسفه اسلامی و تفکر آزاد فلسفی ۱۵۸
- رویاریی موحدانه با حائری ۱۶۴
- شمایل محتشم فلسفه اسلامی ۱۶۷
- ارسطوی غایب اندیشه اسلامی ۱۷۴

فصل ۷

شهر فرنگ: جستارهایی درباره جهان سیاست

- ناسیونالیسم بر لیبرالیسم غلبه می‌کند ۱۸۰
- بازار آزاد در عصر کرونا ۱۸۳
- واگرایی متقابل پیچیده ۱۸۷
- چهره ژانوسی کرونا ۱۹۲
- سرمایه‌داری لیبرال و سرمایه‌داری سیاسی ۱۹۶
- پروژه سیاسی نئولیبرال ۱۹۹
- افول نئولیبرالیسم ۲۰۲
- تشدید دخالت دولت در اقتصاد ۲۰۶

فصل ۸

آکادمی: گزارش‌هایی درباره آموزش سیاسی

- علم سیاست در پایتخت دیانت ۲۱۰

فصل ۹

کاوش: جستارهایی درباره علم

- سیاره ویروس‌ها ۲۱۸
- تبارشناسی بیماری ۲۳۴

فصل ۱۰

کتابخانه: مروری بر کتاب‌های علوم سیاسی

- آیا نئولیبرالیسم در ترکیه موفق بود؟ ۲۴۰
- کاوه سرخ ۲۴۳
- نولیبرالیسم عثمانی ۲۴۸
- تقریرهای مدرن از مدرنیته ۲۵۲
- خروج و اعتراض و وفاداری ۲۵۳
- رستنگاه تجدد ۲۵۶
- پدیدارشناسی مدرنیته ۲۵۸
- تر غصب ۲۶۲

تجدید عهد سیاست‌نامه

گذشته و آینده مجله اندیشه سیاسی ایران

حامد زارع
صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول

به دوره قدیم است، جستارنویسی جایگزین پرونده‌محوری خواهد شد و بدین ترتیب شماره‌ای که در پیش‌رو دارید، آخرین شماره سیاست‌نامه در شکلی است که پرونده دایرمدار آن است. جای خوشبختی است که انتشار آخرین شماره سیاست‌نامه در شمایل مهرنامه، تقریباً مقارن با میلاد مجله دیگری در گروه مطبوعاتی هم‌میهن شده است که نه تنها یاد و خاطره مهرنامه و حتی مجله کم‌نظیری همانند شهروند امروز را در یادها زنده می‌کند، بلکه تجربه‌ای جدید در فضای رخوت‌زده و کم‌رمق نشریات فکری کشور خواهد بود. به عنوان مدیرمسئول سیاست‌نامه و دبیر گروه اندیشه مهرنامه پیشاپیش انتشار مجله آگاهی‌نو را به دوست و برادرم محمد قوچانی تبریک می‌گویم که این بار علاوه بر کسوت سردبیری، جایگاه مدیریت مجله‌اش را نیز خودش در دست دارد. او در تولد و بالیدن مهرنامه و سیاست‌نامه نقش اصلی و کلیدی را بر عهده داشته و اینک نیز نیروی خود را متمرکز کرده تا آگاهی‌نو را به مثابه ماحصل تجربه بیست و دو سال روزنامه‌نگاری منتشر کند. امیدوارم این دو مجله بتوانند طیف علاقمندان مباحث اندیشه‌ای را تحت پوشش خویش قرار دهند.

گذر چهار سال و انتشار چهارده شماره (دوازده مجلد) سیاست‌نامه، اگر چه خلاف عهدی بود که در ابتدا درباره انتشار منظم مجله با همراهان بستیم، اما خود گویای زوایایی از شرایط پیچیده نشریات فکری در کشورمان است. سیاست‌نامه در ابتدا به مثابه برادر کوچک‌تر مهرنامه در سال ۱۳۹۵ متولد شد و قرار بود تا مجالی برای جستارنویسی در باب اندیشه سیاسی ایران باشد. با توقف انتشار مهرنامه، سیاست‌نامه نیز دچار تحولاتی در شکل و فرم شد تا شاید بتواند جایگزین برادر از دست رفته باشد. اما شرایط به گونه‌ای به پیش رفت که انتقال بذر مهرنامه در زمین سیاست‌نامه ناکام ماند و اینک در آستانه شرایطی جدید، بر آن هستیم تا تجدید عهدی با همراهان سیاست‌نامه در بازگشت به دوره نخست انتشار مجله داشته باشیم. در دوره جدید که در واقع رجعت

www.peydayesh.com www.peydayesh.shop [peydayeshpublication](https://www.instagram.com/peydayeshpublication)

دفتر و فروشگاه مرکزی: خ. انقلاب، خ. فخررازی، خ. شهدای ژاندارمری غربی، پ ۸۶ / فکس: ۶۶۴۰۱۵۱۴ - تلفن: ۶۶۹۷۰۲۷۰
فروشگاه شعبه ۲: خ. پاسداران، خ. شهید یابدار فرد، خ. شهید فلاحزاده (گلستان دوم)، پ ۱۰۹ / تلفن: ۲۲۵۵۴۵۹۳